

teatr polski
bydgoszcz

materiał
konferencyjny

William Shakespeare

Komedia omyłek

reżyseria

Jean-Philippe Salério

27 grudnia 2017
Bydgoszcz

premiera
29 grudnia godz. 19.00
Duża Scena TPB

Terminy popremierowe spektaklu:

30 grudnia godz. 19.00

31 grudnia godz. 20.00

5, 6 stycznia godz. 19.00

7 stycznia godz. 16.00

10, 11 stycznia godz. 19.00

12 stycznia godz. 11.00

William Shakespeare

Komedia omyłek

reżyseria

Jean-Philippe Salério

scenografia i kostiumy

Łukasz Błażejowski

muzyka

Łukasz Maciej Szymborski

tłumacz projektu

Mariola Odzimowska

reżyser światła, asystent reżysera

Yoann Tivoli

choreografia i ruch sceniczny

Karolina Rychlik

współpraca dramaturgiczna

Daria Sobik

współpraca merytoryczna

Łukasz Gajdzis

inspicjent

Hanna Gruszczyńska

występują

Agata Cejba – Kurtyzana

Katarzyna Faszczewska – Luciana

Alicja Mozga – Emilia

Emilia Piech – Adriana

Michał Filipiak - Dromio z Efezu/Dromio z Syrakuz

Paweł L. Gilewski - Oficer

Mirosław Guzowski – Książę

Marian Jaskulski – Egeon

Maciej Miszczak – Angelo

Jerzy Pożarowski – Baltazar

Jakub Ulewicz – Antyfolus z Efezu/Antyfolus z Syrakuz

Marcin Zawodziński – Doktor Szczypawa

„Dostojny książę, mój mąż, Antyfolus,
któremu zgodnie z twą wolą **oddalam**
siebie i **całe posiadane mienie**,
tknięty **dziś** został najdzikszym obłądem;
wraz z niewolnikiem, wariatem nie mniejszym,
biegał po mieście bez opamiętania,
wpadał do domów, strasząc właścicieli
i porywając pierścionki, klejnoty -
wszystko, co wpadło mu w oko.
Gdy go związano na moje życzenie
i wyprawiono **do domu**, **ruszyłam**

pospłacać liczne długi, zaciągnięte
przez obłąkańca w różnych miejscach w mieście:
lecz nagle on sam wyrasta przed nami
z wariatem sługą; obaj zagniewani,
z mieczami w dłoni próbują nas dopaść.
Zanim ich jednak związaliśmy znowu,
zdążyli uciec do klasztoru.
Niestety przełożona tego klasztoru
zamknęła bramę i nie chce nas wpuścić,
ani też męża wydać w moje ręce.
Kaź jej, księżę, by zwróciła
chorego: sama wolę zadbać o jego kurację¹.

**„Mówią, że pełno oszustów w tym
mieście: zręcznych kuglarzy, co łudzą
nam zmysły, czarnoksiężników,
mącających myślenie, wiem, co
zniekształcą ciało, zgubią duszę,
gładkich szalbierzy, głośnych
szarlatanów i wielu innych krzewicieli**

¹ W. Shakespeare, *Komedia omyłek*, tłum. S. Barańczak, Poznań 1994.

grzechu; jeśli tak - trzeba stąd ruszać
czym prędzej”².

Każdy, kto ośmieli się przekroczyć granice Efezu ryzykuje życiem. Kto nie ma dość pieniędzy na kaucję - nie zdoła opuścić miasta bez szwanku. Sytuacja ta nie jest korzystna dla Antyfolusa i jego sługi, Dromia, którzy poszukują w Efezie swoich zaginionych przed laty braci bliźniaków. Paradoksalnie, ich zagubienie w obcym mieście wzmaga się im bardziej uznawani są za tutejszych. Goszczeni z honorami, podejmowani kolacją, obdarowani złotem, z upływem czasu są coraz dotkliwiej rozdarci i zdezorientowani. Czy wciąż są tymi, za kogo się uważali? A może nigdy nie wiedzieli, kim tak naprawdę są?

² W. Shakespeare, *Komedia omyłek*, tłum. S. Barańczak, Poznań 1994.

Pytanie o własną tożsamość, jakie stawia Shakespeare przybiera w spektaklu formę tytułowej komedii omyłek. Zamęt na scenie rośnie z każdą minutą, a słowne „szermierki” bawią w niebanalny sposób. Mimo to, na scenie nie brakuje miejsca na refleksję nad kondycją współczesnego człowieka – obywatela świata. Dobrze znane poczucie zagubienia w wielkich metropoliach prowadzi często do zastanowienia się nad tym, jak duży wpływ w konstytuowaniu swojej osoby ma otoczenie, w którym się znajdujemy. Jesteśmy ostatecznie wiecznymi poszukiwaczami swojego miejsca, a zbudowanie swego domu na nowo – to zarówno niełatwe wyzwanie, jak podstawowa ludzka potrzeba. W inscenizacji Jeana-Philippe Salério stworzenie swojego azylu jest tożsame z odnalezieniem nie tylko zaginionych bliskich, ale też siebie w nowej sytuacji.

„Bohaterowie Szekspira nieustannie podlegać będą złudzeniom. Jednak to właśnie złudzenia te pozwalają widzom rozpoznawać ich tożsamość. W sytuacji zupełnej identyczności, z którą mamy do czynienia w „Komedii” (...), widz/czytelnik rozpoznaje protagonistów w myśl zasady: „pokaż mi, co cię dziwi, a powiem kim jesteś”. Jeżeli któryś Antyfolus dziwi się, że Adriana bierze go za małżonka, to musi to być Antyfolus z Syrakuz, gdyż dla jego brata z Efezu fakt własnego małżeństwa jest oczywisty. Strach pomyśleć, co by się działo, gdyby któryś z nich rzeczywiście postanowił pobłąznować i zaczął udawać tego drugiego...”³.

³ P. Bogalecki, „Winne tu chyba optyczne złudzenie”. *Szekspir – prawda – anamorfozy*, „Anthropos?” nr 4-5, Katowice 2005.

Jean-Philippe Salério

Reżyser, aktor. W latach 1982-1984 studiował w Konserwatorium Sztuki Dramatycznej w Annecy, uzyskał dyplom na Uniwersytecie LYON III. W latach 1985-1987 pracował w Teatrze Le Rio w Grenoble, gdzie pod okiem Yvona Chaixa stawiał pierwsze kroki w życiu zawodowym. Od 1989 roku pracuje w Lyonie i Paryżu. Wystawiał sztuki: Remi De Vos, Alan Bennett, Sophie Lannefranque, Sergi Belbel, Remi Rauzier, Williama Shakespeare'a. Jest także twórcą oper i spektakli muzycznych.

Łukasz Błażejowski

Scenograf, malarz, projektant, dyrektor kreatywny krakowskiego Teatru Nowego, doktorant krakowskiej ASP, absolwent Wydziału Architektury Wnętrz i Wzornictwa wrocławskiej ASP. Dotychczas współpracował m.in. ze Starym Teatrem w Krakowie, Teatrem Dramatycznym i Ateneum w Warszawie, Teatrem im. S. Żeromskiego w Kielcach. Wystawy indywidualne i zbiorowe m. in. we Wrocławiu, Krakowie, Orleanie i Paryżu. Staże w Institut d'arts visuels w Orleanie i w École nationale supérieure des beaux-arts w Paryżu. Wyróżniony stypendiami prezydenckimi miast: Głogowa, Wrocławia i Kielc.

Łukasz Maciej Szymborski

Muzyk, kompozytor. Pracę przy realizacji audialnej w teatrze rozpoczął, gdy współtworzony przez niego zespół Something Like Elvis przestał funkcjonować. Od tego czasu współpracował m.in. z Mają Kleczewską, Janem Klatą, Pawłem Łysakiem, Łukaszem Gajdzisem, Grażyną Kania, Bartkiem Frąckowiakiem, Pawłem Wodzińskim, Rabih Mroué, Weroniką Szczawińską, Katarzyną Szyngierą, Elą Deptą.

Mariola Odzimkowska

Tłumaczka, dokonała m.in. przekładu dramatu Joëla Pommerata *Zjednoczenie dwóch Korei* na potrzeby spektaklu Łukasza Gajdzisa w Teatrze im. Aleksandra Fredry w Gnieźnie, ostatnimi czasy zajmowała się także tłumaczeniem i opracowaniem odnalezionego korespondencji Witkacego. Na co dzień mieszka w Paryżu, gdzie ściśle współpracuje z Ritą Gombrowicz.

Karolina Rychlik

Choreografka. Współpracowała m.in. z Césarem Lópezem, tworząc spektakl *White Tree*. W 2009 roku jej projekt *Aporetic De/Con* został zaprezentowany w Muiderpoort Theater

w Amsterdamie, z kolei w 2013 roku zawitała do Museum of the Contemporary Arts w Barcelonie z projektem *A Personal Trip*.

Yoann Tivoli

Reżyser światła. W 1992 ukończył Wyższą Szkołę Technologii we Wiedniu. Projektował oświetlenie m.in. dla Narodowej Orkiestry w Lyonie, grupy performerskiej MOI, a także Cie Les Transformateurs we Francji. Od 1999 roku współpracuje z Inbal Pinto i Avshalom Pollak Dance Company.

Łukasz Gajdzis

Aktor, reżyser, dyrektor Teatru Polskiego w Bydgoszczy. Absolwent PWSFTviT na Wydziale Aktorskim, PWST na Wydziale Reżyserii w Krakowie, Uniwersytetu Warszawskiego oraz Conservatoire National Supérieur d'Art Dramatique w Paryżu. Pełnił funkcję kierownika artystycznego, a następnie zastępcy dyrektora w Teatrze im. Fredry w Gnieźnie. Wyreżyserował m.in. *Patrona Marii Spiss*, *Zjednoczenie dwóch Korei* Joëla Pommerat'a, *Szpaka Fryderyka* na podstawie sztuki Rudolfa Herfurtner'a, *Klub Kawalerów* Michała Bałuckiego, *Pchłę Szachrajkę* wg Jana Brzechwy, a także program rewiowy *We are the champions. Piosenki sportowe*.

Daria Sobik

Absolwentka Kulturoznawstwa na Uniwersytecie Śląskim w Katowicach i Wiedzy o Teatrze na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie. Realizatorka cykli edukacyjnych dla młodzieży, takich jak *Teatroczytanie*, czy *Mikro-pokoje* związanych z literaturą i teatrem. Reżyserka czytań performatywnych i twórczyni projektów promujących polską dramaturgię współczesną. Współtwórczyni działań performatywnych w ramach Street Art Festival. Była asystentką przy spektaklu *Koń, kobieta i kanarek* w reżyserii Remigiusza Brzyka. Od września 2017 pracuje jako dramaturg w Teatrze Polskim im. Hieronima Konieczki w Bydgoszczy.